

PRISOPGAVE OM DANMARKS UDVIKLING

Helene S. Gram Larsson

INDLEDNING og motivation:

Min motivation for at forsøge at give et svar på denne prisopgave skyldes, at jeg gennem de sidste 10 år har beskæftiget mig med en problemstilling, der berører emnet for denne opgave:

Forholdet mellem provins og Hovedstad. Centrum og Udkant. Og bevægelsen mellem dem.

Mens jeg i 10 år har fungeret som praktiserende læge i et Udkantsområde i Danmark (Norrdjurs Kommune) har jeg igennem alle årene forsøgt at tiltrække ny uddannede praktiserende læger fra Århus til at komme og overtage andele i min kompagniskabs praksis, eftersom den ene efter den anden af mine ældre kolleger gik på pension.

Det er aldrig lykket. Af uransagelige årsager. Og derfor har jeg gennem mange år snakket med mange kolleger, politikere, økonomer, forskere, venner, bekendte – ja alle mulige har jeg diskuteret denne i og for sig mærkelige kendsgerning med: at det ikke er muligt at tiltrække højtuddannet arbejdskraft til et yderområde – der dog ikke er mere yderområde end at jeg selv har kunnet pendle til det på 50 min hver vej gennem 10 år og således være bosat i Århus området.

Hvad er årsagen til dette?

Jobbet i sig selv fejler ikke noget! Er særdeles udfordrende fagligt, inspirerende, rigtig gode kolleger og godt samarbejde i hele kommunen blandt os praktiserende læger, god løn, selvstændigt erhverv, utrolig smukt område etc

Selvfølgelig gør den kendsgerning sig gældende, at det er utrolig nemt for mig og mine kolleger at få job alle mulige andre steder i øjeblikket. Der er meget stor efterspørgsel på os – og det er nok delvis en forklaring på ovenstående mysterium – men er dog i mine øjne ikke hele forklaringen.

Da jeg så også oplever andre fag grupper have lignende problemer – begynder man måske at ane en trend, en tendens, måske nogle psykologiske og medieskabte faktorer, der også spiller en rolle. Og samtidig med at min egen kompagniskabs praksis smuldrer – ser jeg skolen i Glesborg i Norrdjurs være lukningstruet, jer ser busruterne blive nedlagt etc

Og jeg spørger mig selv: er det det vi vil? Vil vi alle sammen bo i København og Århus og så lade det hele forfalde herude? Her er jo dog så utrolig dejligt at bo! Man kender hinanden. Jeg oplever ofte hvordan en nabo kører en patient op til os i lægehuset. En patient der ikke selv har bil eller er for syg til at tage bussen. Man hjælper hinanden. Holder øje med sin nabo – (på godt og ondt). Man møder hinanden i Brugsen og i håndboldhallen. Parkeringspladserne er gratis og der er nok af

dem. Træer, skov, buske og træer er kun et øjekast væk uanset at du står i city – luften er frisk og ren og du kan cykle til havet (6 km), hvor der er uanede mængder af øde strand, skov med svampe og rådyr i hobetal. Børnene kan cykle i skole uden fare for liv og lemmer.

Da jeg kommer i mange andre "udkants områder" i Danmark (Syddjurs/Mols Bjerge, Hjørring egnen, Sønderjylland/Als, Thisted egnen, VestSjælland, Møn, Sydfyn/Ærø/Langeland, Endelave, Samsø) , ved jeg, at der er talrige andre områder, der ligner ovenstående beskrivelse. Talrige. Ufattelig dejlige steder for en børnefamilie at boltre sig. Og ydermere er husene ufatteligt billige i forhold til lignende boliger i København og Århus. Herligheds værdierne er langt større i "udkanten".

Så hvorfor ikke bo her? Hvorfor ikke forsøge, at give befolkningen i Danmark mulighed for at skabe noget liv og bosætte sig i HELE Danmark? Måske på lidt mere ens vilkår. Og ikke favorisere Århus og København.

Ja, jeg kender globaliserings teorierne – at fremtidsforskere forudser, at hele verdens befolkning vil blive koncentreret omkring 5 mega metropoler. At det er en global tendens, at man flytter ind til byen – en bevægelse der vel startede i forbindelse med den historiske periode: Industrialiseringen og stadig foregår.

Men da Danmark jo arealmæssigt er så utrolig lille et land – sammenlignet med langt de fleste andre lande i verden – så skulle man synes, at vi kunne indrette os smart og mere lige i Danmark – når afstandene er så korte. Dæmme op for grupperinger, ghettodannelse, fordomme om "de andre" og negativ social arv ved at udnytte den overskuelige geografi. Selvfølgelig er vi et land, der i forvejen har små forskelle på rig og fattig. Relativt set. Sammenlignet med andre lande. MEN hvorfor ikke prioritere at befolke hele vores land mere ligeligt – så flere kan få bedre udfoldelses muligheder, bedre plads, bedre råd, kortere afstand mellem beslutnings tagere og borgere, mere nærhed i demokratiet. Ja mere nærhed mellem mennesker i det hele taget? I skolen, hos lægen, på arbejds pladsen, i boligområdet.

HVAD HAR DE DEMOGRAFISKE ÆNDRINGER GENNEM DE SIDSTE 40 ÅR BETYDET FOR DANMARKS DEMOKRATI, KULTUR og VELFÆRD?

De demografiske ændringer gennem de sidste 40 år er vist i den store befolkning sundersøgelse "Hvordan har du det?". I denne undersøgelse inddeler man alle borgere i Danmark i 5 grupper – afhængig af forskellige socio-økonomiske faktorer. Således at gruppe 5 er de allersvageste borgere – hjemløse og misbrugere, der næsten udelukkende findes i de største byer og i ganske små tal.

Laveste indkomstgruppe. Højeste andel af personer uden for arbejdsmarkedet i den erhvervsaktive alder.

Gruppe 4 – ofte bosiddende i udkantsområder, hvor hus udlejnings priser er lave og leveomkostninger små. Høj andel af personer med kort eller ingen uddannelse. Høj andel af personer uden for arbejdsmarkedet i den erhvervsaktive alder. Næstlaveste bruttoindkomst.

Gruppe 3 – mellem gruppe.

Gruppe 1+2 - højtuddannede, bosiddende tæt på Århus eller Kbh – f.ex består Skanderborg Kommune i Østjylland næsten udelukkende af gruppe 1+2 borgere. Høj andel af personer med lang videregående uddannelse. Lav andel af personer uden for arbejdsmarkedet i den erhvervsaktive alder og højeste gennemsnitlige bruttoindkomster.

CITAT fra befolkningsundersøgelsen "Hvordan har du det" 2013. Sundhedsprofil for Region og Kommuner – Region Midt:

"Social ulighed i sundhed har en geografisk dimension. Via boligmarkedet sker en geografisk sortering i befolkningen i forhold til indkomst. Uddannelse og beskæftigelse påvirker ligeledes den geografiske fordeling af befolkningen. Sundhedstilstanden vil ofte være bedre i kvarterer domineret af økonomisk velstillede husstande sammenholdt med kvarterer domineret af husstande med lave indkomster. Ligesom et kvarters sundheds tilstand præges af dets beboere, bliver beboernes helbred påvirket af kvarteret – både det fysiske og det sociale miljø".

Som så tydeligt illustreret i dokumentaren "En syg forskel" på DR1 i foråret 2016. Heri dokumenteres en stor forskel på forventet gennemsnitlig levetid mellem 2 kvarterer i byen Ålborg. Hasseris kvarteret og Ålborg Ø kvarteret. Kun 5 km skiller de 2 kvarterer geografisk – som ligger i hver sin ende af den samme vej. Forskellen i forventet gennemsnitlig levetid postuleres at være 10 år. En meget voldsom forskel.

Og man kan spørge sig selv om, hvordan kan der opstå så stor en social ulighed i et land som Danmark, hvor så mange vigtige ting er gratis? Skolegang, uddannelse, adgang til læge, sygehus, sundhedsskoler, biblioteker etc. Hvordan vil den sociale ulighed se ud i et land, hvor mange af de ovennævnte goder koster noget?? (Hvilket jo er tilfældet i langt største parten af verdens lande).

"De træk ved sundheds tilstanden i et område, der kan forklares af beboer sammensætningen kaldes den kompositoriske effekt, mens forhold, der skyldes påvirkninger fra omgivelserne kaldes den kontekstuelle effekt. Mere eller mindre attraktive kvarterer, adskiller sig fra hinanden med hensyn til mængden af sociale problemer, trafikbelastning, skoleforhold, nærhed til rekreative områder etc."

(Enhver læge, enhver sygeplejerske på et hvilket som helst hospital i Danmark, en hvilken som helst vagtlæge vil alle have en bevidst viden om ovenstående facts og vil til en hver tid kunne

nævne navne på de pågældende veje/kvarterer. Ja, jeg har sågar oplevet erfarne sygeplejersker med så stort et lokal kendskab, at de kunne angive familienavne i området med tradition for særligt belastende sociale forhold. Enhver praktiserende læge kan gøre det samme).

VELFÆRDEN er blevet påvirket af den demografiske udvikling gennem de sidste 40 år – pga en tendens til stigende polarisering i socioøkonomiske grupperinger – som ovenfor anført. Det vil være sværere og sværere for de dårligst stillede grupper at tage imod den velfærd, der tilbydes, idet dette også er en kulturelt adfærdsmæssigt konsekvens. Med det mener jeg, at "man tuder som de ulve man er iblandt". Jeg læste engang et længere interview med en "social mønsterbryder" i en større dansk avis. En kvinde vokset op i socioøkonomisk gruppe 4, der berettede om, hvordan hun havde måttet bryde med en masse forventninger og dogmer i miljøet hvor hun kom fra, for at kunne gennemføre en lang videregående uddannelse (jeg tror hun gennemførte et jurastudium). Hun måtte finde sig i hån og at man vendte ryggen til hende og anså hende for at være "fin på den" etc. Hun måtte kæmpe alene. Det var ikke støtte hente i miljøet. ET miljø hvor man også fik at vide, at når man fyldte 18 år, så skulle man opsøge social kontoret, for så havde men ret til en social ydelse. Istedet for at få at vide, at man skulle gå ud og få et job og tage uddannelses mæssige initiativer til at forsørge sig selv. Dette er en kultur vi må se i øjnene eksisterer . omend vi hellere vil se på denne adfærds kultur, som ofre for en svær opvækst og trange kår. Jeg mener, vi bliver vi nødt til at italesætte, at denne kultur findes – for at vi kan gøre noget ved det. Og det er noget af pointen i min vision for et mere balanceret Danmark i 2040 – at vi forstår at også psykologiske og flok mentalitets faktorer skal udnyttes, for at vi kan få en større lighed i sundhed. Det er derfor jeg mener, at vi skal bo i mere blandede socioøkonomiske grupperinger, for at være rollemodeller for hinanden og skabe trends, der kan komme de svagest stillede til gode. Medsamtidig en erkendelse af, at vi skal se på borgeres ressourcer frem for at gøre dem til ofre. Reagere på, når folk selv ønsker at påtage sig offerrollen og kræve rollen – og vise andre måder at tage styring i sit eget liv på – gennem rollemodeller. Naboen, skolelæreren, lægen, socialrådgiveren. Gennem en bevidst viden om dette. Gennem uddannelse i skolen omhandlende træning i at tage ansvar for sit eget liv og sine egne beslutninger. Det kunne man godt træne i folkeskolen – evt undervisning ved en psykolog.

Jeg har selv arbejdet rigtig meget med ovenstående, når jeg har haft patienter i hypnose terapi.

En af de områder, jeg har beskæftiget mig meget med er kroniske smerter og for nogen patienter den deraf følgende sociale deroute – på overførsels indkomst meget tidligt i livet, afhængig af smertestillende medicin, social tilbagetrækning etc - en rigtig ond spiral.

Som eksempel på dette kan jeg nævne Linda (navnet er opdigtet). Blev påkørt bagfra i bil mens hun holdt stille for 8 år siden. Bilen der ramte kørte med ca 20 km/t. Et meget lille beskedent traume, der for de fleste menneskers vedkommende ville være glemt efter et par uger - både fysisk og psykisk. For Linda betød traumet tiltagende kroniske smerter i nakke og ryg, hovedpine

og koncentrations besvær. Sygemelding, skilsmisse, på kontanthjælp gennem flere år. Ofte i min konsultation pga forskellige attester, der skal skrives til kommunen pga den fortsatte uarbejdsdygtighed. Hun er kun 42 år. Alene med det yngste af 2 børn. En ældre søskende er flyttet hjemmefra. Har ikke haft et job i 5 år. Hun får forværring i smerterne ved den mindste arbejdsbelastning og ved ethvert forsøg på fysioterapi, massage, kiropraktik etc. Totalt passificeret i sit eget liv – med andre ord.

Jeg begynder at arbejde med hende terapeutisk – en terapi der går ud på at hun får fokuseret på egne ressourcer og de positive ting ved hende selv – meget overfladisk fortalt. At hun får fralagt sig byrden ved at bære på de kroniske smerter og den mistede tro på eget værd. En terapi, der går ud på at få de kroniske smerter til at fylde mindre i hendes liv.

Efter 2 behandlinger kommer Linda og fortæller, at hun har fået job 6 timer om ugen i den lokale Brugs. Jeg spørger, hvordan hun klarer det med de kroniske smerter. Om ikke de forværres af arbejdet? Til det svarer hun, at "så sætter jeg mig bare ned og tager en pause og så går det over". Hun er glad for at have fået kontakt til en arbejdsplads igen. Har fået brudt den sociale isolation. Hun fortæller også, at hun kigger efter en ny bolig. "Den jeg har er meget mørk. Jeg trænger til lys og luft og noget nyt". Jeg fornemmer, hvordan hun nu har taget mere ansvar for sit liv og ønsker forandring.

Dette blot for at illustrere, at et samfund jo også præges af borgernes adfærdsmæssige holdninger. Af opdragelse og kulturel arv. Og kan man lære sine børn selv og i skolen at tage ansvar for eget liv og undgå offerrollen – ja så kan vi måske få held til at skabe et mere dynamisk samfund med mindre gettodannelse og mindre forskel på de muligheder borgerne har, for at tage imod og udnytte de muligheder, som det danske samfund tilbyder.

DEMOKRATIET er også blevet påvirket af de demografiske ændringer:

Som de 2 ny uddannede jurastuderede, jeg interviewer om emnet for denne opgave en dag fremfører, så vil "demokratiet påvirkes i den retning, at idet de fleste borgere bor i store byer, vil deres dagsorden ofte blive den fremherskende ved demografiske afstemninger".

Dette vil alt andet lige skabe en følelse i "udkants Danmark" af, at man ikke rigtig hører, hvad der rører sig blandt befolkningen der eller interesserer sig for, hvad man oplever der. Det er ligesom om, man blandt politikere kun hører hvad der foregår i København. Det kunne måske også være en forklaring på, hvorfor det kan komme som en overraskelse for alle meningsdannerne i Danmark, at et politisk parti som Dansk Folkeparti kan have så stor opbakning i befolkningen. Man har simpelthen ikke fingeren på pulsen på Christiansborg. Jeg kan tale på vegne af mange af mine patienter i Norddjurs – der er meeeeeeget langt til København derfra og man føler ikke, at

politikere og "politisk korrekte" meningsdannere interesserer sig for eller ved, hvad der foregår Danmark udenfor København. Man føler sig ikke forstået, set eller hørt.

Demokratiet får en slagside – så at sige. Demokratiet bliver skævt repræsentativt for borgerne i Danmark.

De unge jurister, jeg snakker med siger videre: "De unge bliver presset til en videregående uddannelse så hurtigt som muligt, at de etablerer sig i de store byer".

For de nyuddannede skal "lokalsamfundet være attraktivt, tilflytningen baseres på frivillighed, personlige ressourcer. Skolen, lægen, politimanden, butikken, biblioteket, idrætsklubben – det skal være en samlet pakke. Tæt på familien, netværk, omgangskreds, ligesindede. NETVÆRK, NETVÆRK.

"Mere mediedækning på de gode historier fra provinsen, gode forhold for børnefamilie, sikre skoleveje, gode forhold i idrætsklubberne".

"Der skal ved udflytning til provinsen være mulighed for: Skattemæssig kompensation, mulighed for at forsørge en familie på en løn, eftergivelse af studiegæld".

De demografiske ændringer over de sidste 40 år har påvirket den danske KULTUR på forskellige måder. Idet den kulturelle "elite" har tilhørsforhold til Københavns området – og dette område så afgjort dominerer meningsdannelsen og opfattelsen af den "politisk korrekte" kultur - så bliver den danske kultur her ofte opfattet som repræsentativ for Danmark. Hvilket i mine øjne er stærkt misvisende – når talen er på begrebet dansk kultur. Kulturen i København er præget af de mere multietniske, svenske og internationale strømninger. Man kunne sige at den oprindelige danske kultur er mere udvandet her. Eller tilført nye strømninger/under udvikling om man vil. Man vil derfor opleve en slags fremmedgørelse her overfor den mere oprindelige danske kultur. Denne vil man nærmere finde i yderområder i Danmark. Vest og Nordjylland. Fyn og Øerne. Og navnlig i Sønderjylland vil man opleve en enestående stærk følelse af danskhed og en utrolig nærværende historisk bevidsthed. Og det skal ikke forstås som om, det er en "forkert" dansk udvikling, der sker i København eller at den stærke danske national følelse i Sønderjylland er gammeldags og statisk. Morten Korchs og passe. For begge steder er den danske kultur levende og i bevægelse – blot på forskellige måder.

Igen vil det være i landets interesse at få et mere nuanceret og afbalanceret billede på dansk kultur ved at flytte lidt rundt på tingene – geografisk, kulturelt og velfærdsmæssigt i Danmark – således som det er min pointe i denne opgave.

HVORDAN SKAL DET NÆSTE BILLEDE SE UD?

VISION: Danmark anno 2040 lille perspektiv:

Danmark år 2040: I Højslev Stationsby i Nordvestjylland udenfor Skive bor familien Jensen. En mindre by på 5-10.000 indbyggere. Her befinder familien sig godt – bestående af de 2 voksne omkring 50 år med fuldtidsjob og de 3 børn i alderen 10, 14 og 17 år. Hr Jensen er universitetsuddannet og arbejder i Erhvervs og vækstministeriet i Herning. Fru Jensen er også akademiker og er direktør på klyngepsygehuset i Holstebro. Den ældste datter går på EUX i Struer, sønnen på 14 år går på klyngekolen i Holstebro og den yngste datter på den lokale friskole i Højslev – her er der 14 børn i en klasse og der undervises i øvrigt tværfagligt og i mindre hold det meste af tiden. Skolen rummer 150 elever. Fagligheden og læringen er meget høj i friskolen – her er tid til at planlægge individuel undervisningsform til alle børn og støjniveauet er mindsket betydeligt i forhold til tidligere tiders store centralskoler med op til 800 børn på skolen og op til 26 børn i klasserne. Her på skolen trives børn og lærere godt – men har en høj grad af kendskab til hinanden, hvilket forebygger mobning og dårlig trivsel på skolen. Man kan spørge sig selv om, hvordan man dog kunne tro på dengang i 2015 at de store skoler dengang var et effektivt og velfungerende indlærings miljø? Men sådan er der jo så meget man kan undre sig over når man ser tilbage på tidligere tiders opfattelse af skolegang.....

Byen Højslev Stationsby blev tilbage i 2020 målrettet og bevidst prioriteret til at tiltrække netop en børnefamilie som familien Jensen. Her er nem og hurtig adgang til de mange nye arbejdspladser i Skive, Holstebro, Struer, Herning, Viborg, Nykøbing Mors, der opstod efter udflytningen af ministerier og statslige institutioner fra det "gamle" hovedstadsområde på østlige Sjælland.

Da familien Jensen flyttede hertil fra Køge dengang i 2030 blev mange ting meget lettere for familien – først og fremmest fordi leveomkostningerne og huspriserne var langt lavere end det i det gamle hovedstad område. De fik derfor med det samme et større økonomisk råderum – afstande til børneinstitutioner, skoler, indkøb blev langt kortere og hurtigere at anvende, da befolknings trykket var langt mindre end hvor de kom fra. Familien oplevede også et helt andet dagligt tempo end de havde været vant til før med langt mere ro og fred og tid i hverdagen. Hverdagen oplevedes af hele familien som langt mindre presset. Det sociale netværk blev hurtigt

tableret idet mange af læsekammeraterne fra Universitetet også var kommet til området – for at nyde godt af goderne. Her var plads, store naturområder, frisk luft og kort vej til en af DKs utallige natur perleer nemlig Vestkysten. Endvidere havde man nu taget et langt hurtigere, mere effektivt, billigere og bæredygtigt ikke forurenende trafikalt intranet i brug i DK – således at pendling til og fra arbejde var blevet et langt mindre problem end tidligere – iøvrigt foregik halvdelen af 2 voksnes arbejds tid i deres eget hjem – på skype og ved hjælp af nye forbedrede elektroniske trådløse kommunikationsformer – der de sidste 20 år havde været med til at ophæve de fysiskes afstandes begrænsninger – og derfor i et arealmæssigt meget lille land som DK kunne udnyttes optimalt. Medvirkende til at alle borgere i landet kunne have adgang til og bolig i små byer med et væld af gode tilbud – arbejdspladser for både akademikere, håndværkere, ufaglærte samt velfungerende børneinstitutioner, skole, videregående uddannelser, godt socialt netværk, mødesteder. Indkøb og brug af biblioteker, borgerservice og den slags foregår på nettet. Og havde man brug for større kulturelle tilbud som teater, opera, koncerter etc var afstandene til disse overalt i landet ikke over ca 75 km - da også mange af disse tilbud knyttet til bestemte institutioner i det gamle hovedstadsområde var udflyttet til hele landet. Iøvrigt havde de trafikale belastninger og flaskehalse på de tidligere motorvejs knudepunkter opløst sig selv ved prioriteringen af en mere balanceret og decentral bosættelse – og derved var mange penge sparet, som kunne bruges til nye intelligente transport former til gavn for alle borgere i landet.

Andre steder steder i landet – som f.ex Årslev på Midtfyn også en mindre by på 5-10.000 indbyggere havde man fra politisk side bevidst prioriteret attraktive forhold for aktive seniorer. I naturskønne omgivelser var der ro og fred til at dyrke det aktive seniorliv – klubber, mødesteder, maler værksteder, træværksteder, mekaniker værksteder, porcelæns og pottemagerværksteder, fiskeklubber, golfbaner, fitness klubber og hyggelige bofællesskaber med plads til at være privat men med fælles spisning og fælles havearbejde i haven/parken omkring boligerne. Her er perfekte rammer til at dyrke de sociale relationer og mulighed for at kunne tilbyde børn og børnebørn overnatnings muligheder i fælleshusenes gæsteværelser. Også for knap så velfungerende seniorer var her hurtig og nem adgang til fysioterapeut, varmtvands bassin, hjemmehjælp og læge.

For de unge uddannelses søgende, lige hjemmefra flyttede og endnu ikke familie etablerede var forholdene overalt i landet rigtig gode. De 5 store universitets centre inkl videregående handels uddannelser, ingeniør skole, sygepleje skole, seminarier etc var allerede i tiden før 2020 begyndt at knopskyde med satelitter i større byer som Thisted, Skive, Holstebro, Ringkøbing, Herning, Esbjerg, Tønder, Sønderborg, Haderslev, Svendborg, Nyborg, Korsør, Nakskov, Nykøbing Falster, Stege, Næstved, Præstø, Ringsted, Roskilde, Nykøbing Sjælland, Vordingborg, Hillerød. Overalt var der attraktive billige studie boliger og et nært og tæt skolemiljø i de mindre grupperinger. Via elektroniske medier og de forbedrede bæredygtige og næsten gratis transport forhold var det

nemt at deltage i et godt og rigt socialt miljø på uddannelserne. Det var blevet nemmere for de studerende at opretholde en forholdsvis tæt relation til familien og det gamle netværk samtidig med deltagelse i de nye sociale netværk på uddannelsen og med de nye studiekammerater. Nemmere for de studerende at blive boende i eller i nærheden af den klynge, hvor de var opvokset – og nyde godt af de tætte relationer med familien og det gamle netværk og muligt for dem at etablere sig og starte en familie på deres hjemegn, idet der nu var langt flere attraktive arbejdspladser for folk med videregående

uddannelser spredt ud over hele landet efter udflytningen af de mange arbejdspladser fra Østlige Sjælland.

For ufaglærte, førtidspensionister, sygemeldte, arbejdsløse, hjemløse, misbrugere, psykisk syge boende under distrikts psykiatrien – alle de borgere der før ofte klumpede sig sammen i udkants områder pga de billige huspriser og lavere leveomkostninger – ville denne opgaves vision være en win win situation – idet man ville fjerne/udjævne begrebet udkanstområde – idet huspriser ville blive mere lige over hele landet og befolknings sammensætning ville blive mere blandet over hele landet. På den måde ville man kunne dæmme op for nogle af de allerværste konsekvenser for de socialt dårligst stillede i vores samfund. Mulighed for en større omgang med og en generel positiv afsmitning fra mere velstillede borgere hvad angår livsstil, motions vaner, spisevaner, rygevaner, alkohol forbrugs vaner etc etc – som så rigeligt dokumenteret i programmet "En syg forskel" på DR1 her i foråret 2016.

Og også som vist i den store befolknings undersøgelse "Hvordan har du det?" – hvor det så tydeligt fremgår at f.ex Norddjurs Kommune stort set er befolket med social gruppe 4 borgere og f.ex Skanderborg Kommune næsten udelukkende er befolket med social gruppe 1+2 borgere.

I DK år 2040 har man også fået lanceret følgende ide/model:

Ideen er opstået i mit hoved efter mange kørsler på kryds og tværs i Europa gennem mange år. Sommer og Vinter. Europa er blevet mindre. Vi har fået fået venner i Lienz, Østrig. Ciovo, Kroatien og Kilkenny, Irland. Min mand har forretningsforbindelser i Holland, Tyskland, Polen, England, Norge etc – får ofte udenlandske besøgende. Det at kende hinanden og hinandens lande modvirker grupperinger, fordomme og konflikter. Det at få sociale relationer i et andet land nedbryder grænser/fordomme. Derfor vil det være muligt at nedbryde fordomme om de forskellige landsdele i DK - Jylland, Fyn, Kbh – ved at lave studieudveksling, skole udveksling, job rotationer etc. Familie og husbytte i flere måneder af gangen. Hele familien bytter. Man vil få øjnene op for andre egne af landet end sin egen. Prøve at bo på landet, prøve at bo i en mindre by, på en ø etc. På samme måde som man bytter ferieboliger, udlejning af egen bolig til ferie gæster. Det at få sociale relationer et andet sted gør det meget lettere at sænke paraderne og åbne sig for andre måder at leve på, få lyst til at selv at prøve at bo et andet sted. Det gør det i det hele taget

meget nemmere at se, at vi jo bare er mennesker alle sammen med de samme behov ønsker for vores børn og drømme for vores eget liv. Det bliver så meget lettere at opleve at vi er ens, når vi får sociale relationer i "fremmede egne".

Politisk VÆRDIGRUNDLAG: erkende at det nedbryder fordomme og gør det lettere at flytte fra landsdel til landsdel, hvis man har prøvet det før og har fået sociale relationer i andre dele af landet.

Politisk VÆRDIGRUNDLAG: modvirke gettodannelse ved at blande de 5 socioøkonomiske grupper bedre – f.ex ved boligbyggerier. Ikke lave store ens udseende blokke eller rækkehuse. Blande mere. Mindre enheder. Decentralisere skoler, hospitaler, byggerier.

VISION: Danmark anno 2040 stort perspektiv:

I formuleringen af denne prisopgave i annoncen i JP afsløres med det samme et iøjnefaldende centralt dogme, der i høj grad er med til at skævvride bosætningen og befolkningstætheden i DK.

Man snakker om udkant og centrum - underforstået at København er "centrum" og "udkant" er resten af landet.

Og kigger man på Danmarkskortet springer det jo i øjnene, hvor fuldstændig omvendt og misvisende dette dogme er.

København er jo netop rent geografisk placeret i Udkanten af Kongeriget Danmark - og Fyn og Vejle området udgør centrum.

Kbh's placering er jo et levn fra svunden tid, da byens beliggenhed VAR centrum - idet Skåne Halland og Blekinge var en del af riget. Dengang gav det mening at placere Rigets centrum på øst siden af Sjælland.

Men det giver jo ingen mening idag!

(Jo man kunne jo også kræve Halland, Blekinge og Skåne tilbage fra svenskerne og på den måde reetablere Københavns centrale beliggenhed i Riget - måske et godt tilbud for svenskerne.....! At slippe af med Malmø området.....?)

Når jeg tager til København for at opleve storbyens tilbud - restauranter, teatre, opera, barer etc - så oplever jeg også i stigende grad, at det meste foregår på svensk og engelsk. Man hører mindre og mindre dansk.

København fremtræder i stigende grad som et grænseområde hvor det danske særpræg og sprog fortyndes og udvandes.

Og som konsekvens heraf også en dårligere repræsentant for det Danske Rige.

Derimod når jeg færdes i lidt yderligere beliggende områder i landet - Nordjylland, Midtjylland, Sydfyn og ikke mindst Sønderjylland - så oplever jeg en ganske anden stærkere følelse af danske rødder, dansk historie og dansk sprog og kultur i mere uberørt form end i København. Især har Sønderjylland, der jo også er en grænseegn som København, en utrolig stærk udstråling og bevidsthed omkring danskhed og Danmark. Der har man holdt meget stærkt fast i nationalitetsfølelsen - formentlig afstedkommet af sin særlige historie og det store 1864 traume. Sjovt nok har man i grænseområdet Øresund, hvor man jo historisk set også mange gange har været i clinch med Svensken, så mingler man på en helt anden åben og multikulturel måde - meget berømt ude i verden - laid back og afslappet.

Begge dele dybt sympatisk på hver sin måde. Men dog oplagt mest logisk at Danmark udenfor København repræsenterer det "rigtige Danmark".

På samme måde som New York er en skøn by i USA, så dog slet ikke repræsentativ for USA.

Det er en besnærende vision i mine øjne at forestille sig fremtidens København som en stor historisk museumsby - hele centrum lukket for trafik (som Amsterdam) - hele indre by som en stor turistmagnet.

Kongefamilien skal selvfølgelig blive boende i og omkring København - hvilket vil sikre fastholdelse af tiltrækningen på især asiatiske og amerikanske turister.

Rigets centrum skal omprioriteres til Trekants området/VestFyn, som

I ordets rigtige betydning udgør centrum – i modsætning til den Sjællandske østkyst.

Det politiske VÆRDIGRUNDLAG for denne vision skal være - at man vil prioritere at alle landets indbyggere skal have lige langt (eller meget tæt på lige langt) til landets Hovedstad. Man vil prioritere lige vilkår for alle landets borgere i forhold til transport tid til Rigets Hovedstad. En prioritering af den HARMONISKE geometri, som cirklen giver os.

Magtens centrum og kultur eliten vil sive fra Kbh mod Trekantsområdet og på den måde vil det nu blive trendy at bo i området omkring Lillebælt - jeg forestiller mig en metropol afgrænset af og inkluderende byerne: Middelfart, Vejle, Horsens, Kolding, Fredericia.

Kolding skal være regeringsby - det gamle Koldinghus skal genopstå som et moderne Christiansborg.

(I øvrigt er Koldinghus jo også i tidligere tider blevet brugt som tilflugtssted for Kongefamilien og magteliten, når tingene blev for "hede" i Kbh - f.ex under flere pestepidemier).

Og begrebet TRENDY er en anden pointe - for opfattelsen af, at "man" kun kan bo i København vil jeg påstå i høj grad er et medieskabt ideal. Alle tror, at alle de andre vil bo i København og alle kendisser, der promoveres i medierne bor næsten alle i København.

Medierne spiller en utrolig stor rolle i polariseringen hovedstad-udkant

Tag 100 kendisser - rige erhvervsfolk, skuespillere, rockmusikere, bloggere, modefolk og Tv værter - og promover deres nye lækre liv og bolig i Trekantsområdet i medierne - og nu er det pludselig trendy at bo i Egtved eller På Nordfyn.

Herfra bliver Nyhederne og Aftenshowet sendt, billeder herfra dominerer sendefladerne - nøjagtig som det sker nu med København, som baggrund i alle de trendsætterne programmer – "Kender du typen", velgøreheds shows etc

Kort sagt - hvis man fra politisk side bevidst vælger, at skabe en mere balanceret geografisk beliggenhed af landets hovedstad midt i Riget - så er det i høj grad en medie opgave.

Og for at den nye Hovedstad ikke skal gå hen og blive en kopi af den gamle hovedstad - blot med en bedre placering midt i Riget - så skal hver eneste ministerium, offentlige styrelse og administrative instans etc fordeles rundt i de større byer i hele landet.

Regionerne skal afskaffes og landet inddeles i Klynger - en mellemting mellem en kommune og de gamle amter. Altså sådan ca et sted mellem 25-50 Klynger dækkende hele landet.

Hver Klynge på størrelse m 2-3 kommuner.

Således at hver eneste Klynge er kendt for sin særlige styrelse/ministerium/forsknings institut/ offentlige administration etc

Således at hver eneste Klynge bliver unik med sit eget indre liv, sit eget rådhus, en blandet befolkning af magtelite, håndværkere, intellektuelle, virksomheder, uddannelses institutioner og selvfølgelig et sygehus

Og overalt i landet vil huspriser finde nogenlunde i samme niveau - da alle Klynger indeholder sin del af vigtige samfunds institutioner og magt institutioner og alle Klynger har nogenlunde samme afstand til Hovedstaden.

DR skal ligge i Århus

Politiskolen i Silkeborg

Landbo højskole og Veterinære uddannelser i Odense

Den Kongelige Ballet i Ribe

Det Kongelige Teater i Kolding

Operaen i København.

4 store landsdels Hospitals centre (Ålborg, Århus, Odense, Kbh)

25-50 Klynge sygehuse

18 ministerier - 1 ministerium i hver Klynge - nogen ministerier deles dog ud på 2-3 klynger, idet det er så omfattende med mange styrelser og arbejds pladser (ie Beskæftigelses ministeriet, Erhvervs og Vækst ministeriet, Fødevarer, Landbrug, Fiskeri og klima&Energi (en stor del af dette skal selvfølgelig ligge på Samsø), Transport.

Som skabelon kan vi bruge Tyskland - der har flyttet regeringsby flere gange i forbindelse med deling af Riget efter 2. Verdenskrig (Bonn) og igen efter Murens fald (Berlin igen).

Så der er ikke rigtig nogen argumenter for at det ikke kan lade sig gøre.....

Der skal åbnes mulighed for Flex bolig - mulighed for at købe helårshuse på landet og bruge dem som ferie bolig. Altså ophævelse af bopælspligten.

Også mulighed for at udenlandske købere kan købe helårshuse på landet som fritidshuse (selvfølgelig med særlige krav til restaurering og vedligeholdelse).

Mens dette skrives dukker småhistorier op i medierne, om almindelige familier, der ved at flytte fra Kbh til Bornholm f.ex får en langt bedre sammenhæng i hverdagen, mere tid til familielivet idet tiden i en bilkø til og fra arbejde minimeres betydeligt. Et barn interviewes lørdag aften i bedste sendetid på en af de landsdækkende kanaler og kundgør at : "nu kommer far hjem allerede kl 16....."

Også en landsdækkende avis kan i samme weekend underholde med historien om et ungt par - nyuddannede fra Århus Universitet, som køber byggegrund i Horsens - da det månedlige rådighedsbeløb øges betydeligt, boligen bliver større og bedre for de samme penge og luften er renere....

Så modbølgen er igang - det kan vel heller ikke vedblive at være trendy og økologisk ansvarligt at lade sine børn op i en forurenede storby..... Uden hund og andre dyr....(så mange undersøgelser har påvist at opvækst m hund forhindrer udvikling af astmatiske og allergiske lungesygdomme samt at udsættelse for bil-os gør det modsatte).

Så hvis børnene skal have økologiske speltboller og spise slik uden tilsætningsstofferne samt klædes i økologisk bæredygtigt bomuld - går det jo slet ikke i spænd med risikoen for udvikling af allergiske lungesygdomme, som det at bo i storbyen indbefatter.....det kan ikke forsvares i længden!!

Og så snart de toneangivende bloggere og kendisser kundgør dette i de elektroniske medier - så vil det helt sikkert rykke næste generation uden for byerne.

P4 radio 15/4 2016 - undersøgelse viser, at et bolig område er attraktivt når der er gode kulturelle tilbud. Det er ikke noget med skoler eller motorveje etc.

TV avisen 11/4 2016 "Velhavende ældre flytter på landet"

JP søndag 17/4 2016 - Uddannelses ministeriet afslår ansøgninger til nye uddannelser provinsen. Mod regeringens slogan om Danmark i balance.

JP 20/6 2016 – ”Storbyer taber kampen om virksomheders gunst – Småkommuner lægger sig i selen for at lokke virksomheder til”.

JP 14/6 2016 ”Udflytning og afvandring giver mindre byer stort vokseværk – Byer med nogle få tusind indbyggere er attraktive – både for dem, der vil væk fra storbyen og dem, der oplever, at landsbyen er for lille”.

SUNDHEDSVÆSENET : styrket og udbygget og økonomisk opnormeret primær sektor (de praktiserende læger) i samarbejde med klynge sygehuse, der også passer og huser akut pladser.

Hjemmesygeplejen udbygget og opnormeret - passer akut pladser sammen med sygeplejesker fra klyngesygehuset.

(Barbara Starfields ideer - amerikansk forsker, der har bevist at sundheds tilstanden i et samfund er direkte proportional med i hvor høj grad primær sektor er prioriteret).

Turnus ordning fra klyngesygehuset og i de lokale almen praksisser - således at afdelings læger arbejder 3 måneder i praksis hvert år.

Dette tiltag har flere win win effekter - en høj faglighed i almen praksis styrkes, en bedre kommunikation mellem sektorerne styrkes da kendskabet til hinandens behov og arbejdsgange øges.

Almen praksis skal op prioriteres til en attraktiv arbejdsplads - fortsat selvstændigt ejet af speciallæger i Almen Medicin, da dette giver den højeste effektivitet og den laveste udgift på Sundheds budgettet (som dokumenteret i talrige undersøgelser og sammenligninger m f.ex det svenske system - hvor effektiviteten falder og udgifterne stiger).

Der skal være en anderledes hurtig og smidig kontakt mellem udredende afdeling på klyngesygehuset og almen praksis - f.ex ugentlige video konferencer.

Hvert klyngesygehuset skal råde over en tværfaglig udredende afdeling a la Silkeborg-modellen.

Ja faktisk bør opdelingen i fagspecifikke afdelinger nedbrydes på det moderne klyngesygehus og patienterne behandles tværfagligt - således at patienten ikke udskrives kun halvt udredt, som det foregår idag.

Al erfaring viser at de fleste arbejdsgange foregår smidigere og hurtigere jo mindre enheder man opererer med og jo mere læger og personale føler en økonomisk og faglig ansvarlighed. Og jo

mere man kender og stoler på hinanden des mere smidigt og flexible og individuelt tilpassede patient forløb.

De tiltag, der bør ned prioriteres i Sundhedsvæsenet er : (og her er der store penge at spare)

Stop af dyre ineffektive super sygehus byggerier, indførelse af bruger betaling på tilstande, der ikke kan kategoriseres som sygdomme og altså derfor ikke er et offentligt anliggende, der skal finansieres af skattekrone (sterilisationer af raske sunde mennesker, fertilitets behandling af raske sunde mennesker, kosmetiske operationer på raske sunde mennesker, screenings undersøgelser på raske sunde mennesker, obligatoriske sundheds tjek på raske sunde mennesker).

Ovenstående tiltag vil formentlig kunne financiere de tiltag (nævnt ovenfor), jeg mener skal op prioriteres.

Det vil fortsat være en god ide at opretholde 4-5 store universitets hospitaler med lands dels funktioner inden for sjældne og specialiserede tilstande.

Denne prioritering i Sundhedsvæsenet vil fastholde og øge mange arbejdspladser i Sundheds sektoren i hver klynge og dermed balanceret fordeling over hele landet.

Og dermed ensartet bosættelse i alle klynger.

INFRASTRUKTUR: Den teknologiske udvikling vil buldre frem indenfor udvikling af transportformer, der benytter sig af elektricitet, solenergi fra solceller og fusions/fissions energi. Man kunne forestille sig videre udvikling af førerløse biler, solceller indbygget i motorvejen, der samler strøm til belysning, varme i vejene om vinteren og til de biler, der kører på vejene. Energien til transport vil blive så godt som gratis – og dermed vil vejen være banet for en politisk prioritering: gratis offentlig transport fra klynge til klynge og til alle øer ja i hele landet – og dermed en langt større mobilitet i Danmark. Hvis transport udgifter ikke var en post på husholdnings budgettet – så var det muligt at bosætte sig mere efter lyst end efter udgifter.

Man kunne forestille sig, at en bil var noget man bestilte på mobilen, når man havde brug for det. De mange tiltag aktuelt indenfor deleøkonomi: delebiler, deleboliger, GoMore, Uber, Boatflex – alle eksempler på hvordan man med fordel for både lejer og udlejer kan dele erhvervede biler, både og boliger. Og alle eksempel på hvordan en begyndende bevidsthed omkring udnyttelse af de ting, nogen ejer, men som vi godt kan låne ud, er ved at brede sig. En tankegang som også bevægelsen mod mindre madspild er et barn af. En større bevidsthed om mindre frådseri i det hele taget og modbølge til køb-og-smid væk kulturen, som jeg voksede op med.

FOLKESKOLEN: - i stil med Sundhedsvæsenet skal der ske en prioritering af skoler og dermed lærer arbejds pladser i alle Klynger. Skolerne skal være med max 2 spor fra 0. Til 9. klasse og højst 20 elever i hver - dvs i alt max 400 elever pr skole. Meget undervisning skal foregå i hold og ikke klassevist. Elever skal testes og opdeles i undervisnings måder - dvs man identificerer hvordan den enkelte elev bedst indlærer - f.ex i forb.m. Motorisk aktivitet, i stilhed, sammen andre, alene etc etc.

Alt dette ved nogen andre end jeg langt mere om - men der foreligger masser af dokumentation og forskning på hvordan skole elever indlærer på mange forskellige måder.

SAMLEDE politiske PRIORITERINGER og VÆRDIGRUNDLAG, man kunne arbejde på og efter, for at skabe en større og bedre afbalanceret sammenhæng i Danmark:

Flytning af centrum/hovedstad fra aller østligste Sjælland til det geografiske centrum omkring Trekantsområdet – for at give alle borgere i Danmark lige langt til Hovedstaden. Og skabe en bedre balance i Riget.

Prioritering af rotation mellem landsdele på skoleplan, jobplan, boligplan – med det formål at sikre udvikling af sociale relationer på tværs af landsdele med nedbrydning af fordomme og større mobilitet til følge. Man kunne forestille sig at et job i 2040 ikke var bundet til en bestemt geografisk lokalitet, men bestod af rotation mellem flere virksomheder/arbejdspladser.

Prioritering af at blande de 5 socio økonomiske grupper. Decentralisere. Mindre enheder indenfor skoler, hospitaler, boligbyggeri. Modvirke ghettodannelse - stop for byggerier af store ens udseende blokke. Mere fleksibel byplanlægning. Se Læserbrev i JP 28/ 2016 af Jens Egdal, senior direktør i Rambøll og Neel Strøbæk, global direktør i Rambøll: "Drop de ufleksible byplaner og slip hverdagen løs".

Obligatorisk Undervisning i folkeskolen ved psykolog/terapeut – mestring af eget liv, tage ansvar for sit eget liv, undgå at påtage sig offerrolle, styrkelse af selvtillid og selvværd. Basal psykologi uddannelse indenfor relevante problemstillinger for almindelige skolebørn: mobning, skilsmisse, dødsfald i familien, gruppepres etc.

Gratis/næsten gratis offentlig transport i hele landet.

Mvh Helene Larsson, Rønnevej 3a, 8240 Risskov.

heleneLARSSON@dadlnet.dk – mobil nr 29805374

KILDER

Kora – kommuner og Regioners hjemmeside

SFI – social forsknings instituttet

Hjemmeside for ”Oprør fra Udkanten”

Landdistrikterne.dk – vidensbank – rapporter

Liv og Land

Center for bolig social udvikling

”Danskernes Sundhed”

”Hvordan har du det?”

Diverse avis artikler

Emil Larsson og Amalie Højrup – nyuddannede jurister sommer 2016 fra Århus Universitet

Blå Bog: født i København i 1966. Bosat i Århus siden 1971. Klassisk sproglig student fra Århus Katedral skole 1984. Cand med fra Århus Universitet 1997. Speciallæge i Almen Medicin 2006. 2-årig diplom uddannelse i akupunktur 2010. 1 årig diplom uddannelse i hypnose terapi 2015. Praktiserende læge og medejer af lægepraksis i Glesborg, Norddjurs Kommune fra 2007-2016.

Gift, bosiddende i Risskov ved Århus, 4 sønner.

Sendt fra min iPad 2